

40
DAGENTIJD

Symbolische schikkingen

Veertigdagentijd 2026:
De Geest waaiert breed uit

Protestantse
Kerk

Thema Veertigdagentijd: De Geest waaiert breed uit

In deze Veertigdagentijd willen we openstaan voor de werking van de heilige Geest in ons leven. De Geest zoekt en vindt steeds nieuwe wegen, op alle tijden en plaatsen, in uiteenlopende culturen, met een ongekeerde variëteit aan vormen. Ook vandaag inspireert de Geest mensen om op weg te gaan met het evangelie. Ook wanneer we het spoor bijster zijn. De diversiteit in onze samenleving is groot. De kerk krimpt. We geloven dat de Geest de kerk brengt waar mensen zijn, midden in het leven. Tot onze verbazing zien we soms op de meest onverwachte plekken iets van Gods koninkrijk: aan de keukentafel, in de straat waar we wonen, de plek waar we werken, het schoolplein, het sportveld, het ziekenhuis en op podia. De heilige Geest waaiert breed uit, binnen en buiten de kerk. Willen we ons laten verrassen in deze tijd van inkeer? Kunnen we onze ogen en oren openhouden om de tekens van de Geest te verstaan?

Teksten

De teksten in deze kalender komen uit het oecumenisch leesrooster en dan met name uit het evangelie van Matteüs en van Johannes. Bij elke tekst staan een korte uitleg met boodschap en enkele kernwoorden die richting hebben gegeven aan het ontwerpen van de bloemschiksuggestie. De kernwoorden geven aan waar de symboliek en de tekst elkaar raken en worden verbonden.

Symboliek

Regelmatig vragen schikkers welke symbolische betekenis een specifiek detail in de bloemschiksuggestie heeft. De symboliek die verbeeld wordt gaat over de grote lijn en hopelijk zorgt deze voor een zintuiglijke ervaring bij de kijker en roept ze een emotie op als mooi of lelijk, of roept ze verwondering of vragen op. Niet alles vraagt om een verklaring, en bedenk ook dat je je eigen expressie kunt gebruiken in het maken van de schikking.

Ontwerpkeuzes

Bij het ontwerp van de schikksuggesties hebben we rekening gehouden met een aantal ontwerpcriteria:

- De schikking is bedoeld om te inspireren en heeft een krachtige beeldtaal die deels vragen oproept bij de kijkers en aansluit bij de teksten.
- De 12 schikkingen vormen samen een serie, passend bij de tijd van het kerkelijk jaar.
- Bij de keuze voor plantaardige en niet-plantaardige materialen is rekening gehouden met de milieubelasting die de productie ervan met zich meebrengt. Dat houdt in: (plantaardige) materialen die van nature bloeien in het seizoen of een lage ecologische voetafdruk hebben.
- Met foto's en werkbeschrijving wordt uitgelegd hoe de schikking is gemaakt. Ook de gekozen techniek en hulpmaterialen belasten zo min mogelijk het milieu.
- De schikking is eenvoudig te maken.
- De schikking is eenvoudig in grootte aan te passen, afhankelijk van de ruimte waarin de schikking wordt geplaatst.
- De schikking is een suggestie. Het basisidee kan eenvoudig aangepast worden aan de mogelijkheden die er zijn op de locatie waar de schikking komt te staan.

Basissymboliek Veertigdagentijd 2026

Rode draad in de schikkingen is 'de Geest waaiert breed uit'. We kozen voor een tweedimensionale waaier met in het midden van de waaier een vaas waarin elke keer andere bloemen, takken of andere materialen geplaatst worden. De waaier suggereert beweging die we misschien niet altijd ervaren. In sommige culturen (Japans) is de waaier bedoeld om te communiceren. In spirituele context heeft de waaier een symbolische betekenis. Zo wordt in de Chinese feng shui de waaier beschouwd als symbool van geluk en voorspoed. Deze drie symbolische bronnen samenvattend kun je zeggen dat voor ons de waaier staat voor beweging en communicatie op weg naar een andere toekomst, een nieuw begin.

Benodigheden en werkwijze

Omdat de schikking in veel kerken verplaatst moet kunnen worden, staat de waaier op een bodemplaat. Die bodemplaat is niet per se nodig in een situatie waarbij de schikking niet wordt verplaatst.

- Afhankelijk van de grootte die je wilt maken:
 - rechthoekige plank (hier mdf)
 - lengte totale vorm: 80 cm
 - breedte: 10 cm
 - 2 staanders (diameter ongeveer 1 cm) met daarin 2 gaatjes (1 gaatje halverwege, 1 gaatje een paar cm van de bovenkant) om de steuntakjes in te klemmen
 - 2 gaatjes voor de staanders in de onderplank (naast de vaas)
 - gaatjes in de onderplank voor steuntakken (diameter takje).
- In de smallere stukken boor je gaten waarin je de gebogen steuntakken van de waaier plaatst. Lijm deze takken eventueel vast met wat (ecologische) houtlijm. Kijk voor de diameter van de gaten naar de diameter van de takken die je gaat gebruiken.
- Verbind de takken aan de steuntakken door te binden met papierdraad. Voor deze schikking is snoeihout gebruikt.
- Het idee is dat de waaier aan het begin van de vastentijd donker van kleur is en met Pasen groen. Elke keer kunnen er takken toegevoegd worden aan de waaier.
- Plaats de vaas in het midden.
- Naast deze grote vaas in het midden van de waaier worden regelmatig 2 kleinere vazen gebruikt die voor de schikking worden geplaatst.

De basisschikking is als een opengeslagen waaier.

Een goede Veertigdagetijd toegewenst.

ontwerpgroep bloemschiksuggestie, Pasen 2026

Meer bloemschikideeën

Wil je meer informatie over de symboliek van materialen, vormen en kleuren, of zoek je informatie bij andere lezingen? Raadpleeg dan de website [Symbolisch schikken](#). Meer bloemschiksuggesties zijn te vinden in de brochure A jaar, geschreven door Tini Brugge en Anita Westhuis, te bestellen bij [Docete - kerkboek | Internetboekhandel](#).

Ter inspiratie: in het najaar van 2025 kwam het boek *Groene Symboliek* uit waarin persoonlijke levensgebeurtenissen worden verbeeld in symbolische schikkingen, met uitleg hoe ze zijn gemaakt. KokBoekencentrum, EAN 9789043541268, € 29,99.

Aswoensdag

Matteüs 6, 1-6 en 16-21

Kern: vers 6

Maar als jullie bidden, trek je dan in je huis terug, sluit de deur en bid tot de Vader, die in het verborgene is.

Aswoensdag is het begin van de Veertigdagentijd, ook lijdentijd of vastentijd genoemd. In een aantal kerken ontvangen mensen een askruisje op hun voorhoofd, een teken van berouw voor verkeerde daden waar we bij betrokken waren. Het zet ons aan tot inkeer en bezinning op ons leven. In vers 6 van Matteüs 6 geeft Jezus aan dat we een rustige plek mogen opzoeken om in het verborgene te bidden. Laat je dan leiden door de heilige Geest die bij de schepping van de aarde al over de wateren zweefde en in onze tijd mensen inspireert. Het begint met een rustige plek zoeken, stil worden voor God, bidden en openstaan voor wat er om ons heen gebeurt.

Schikking

De waaier is donker van kleur. In de waaier is beregras toegevoegd. De vaas is gevuld met water. Bij een beetje wind zullen de grassen gaan bewegen, een verwijzing naar de Geest die over de wateren zweefde. In de tekst staat het bidden benoemd, stil worden voor God, verbeeld in de tulpen. Tot slot mag ook het palmtakje niet ontbreken als teken en vooruitzien naar Palmzondag.

Materialen

- beregras - *xeropyllum tenax*
- witte of paarse tulpen - *tulipa palmtakjes* - *buxus sempervirens*
- as

Werkwijze

Klem het beregras tussen de waaievorm. Plaats de tulpen in het water van de grote vaas. Plaats de buxus in de kleine vaas. Het kleine vaasje is gevuld met as.

Woorden bij de schikking

Stil worden, achter de waaier, de tulpen zijn symbolen voor gebed, gedachten aan het begin van de vastentijd.

1e zondag Veertigdagentijd

Matteüs 4, 1-11

Kern: vers 1

Daarna werd Jezus door de Geest meegevoerd naar de woestijn.

De Veertigdagentijd is een tijd van inkeer en bezinning. Deze tijd kunnen we zien als een woestijnreis. Een periode van soberheid of duurzamer leven. Op de eerste zondag gaat de bijbellezing traditiegetrouw over de verzoeken in de woestijn. Jezus wordt door de Geest naar de woestijn gebracht. Hij ontmoet de duivel, de tweespaltdrijver, die Hem verleidt. In ons menselijke bestaan lopen we door negatieve krachten in de wereld of door gedachten het risico van Gods weg af te raken. Zoals het stemmetje op je schouder: 'Ach, je hebt het ook niet makkelijk, denk nu maar even aan jezelf.' Laat je niet afleiden door verleidingen. Jezus laat zien dat je 'nee' kunt zeggen. Hij beroept zicht op Gods Woord. In het doopverhaal, even eerder, was de Geest in de gedaante van een duif op Jezus neergedaald. De stem van God had geklonken: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in Hem vind ik vreugde.' Dat was de basis voor de levensweg van Jezus. Voor ons geldt: sta open voor de wegen waarop de Geest ons brengt. Sta open voor de werking van de Geest midden in het leven, in onze omgeving.

Schikking

De grote vaas wordt gevuld met droog zand als symbool voor de woestijn. In de kleine vaas worden de lila bloemen van het duifkruid geplaatst. De duif wordt in de kunsten geassocieerd met de heilige Geest. Grassen van vorig seizoen zijn geweven in de waaier als teken van negatieve krachten.

Materialen

- droog zand
- duifkruid (*scabiosa columbaria*) - plant
- grassen (snoeiafval)

Werkwijze

Vul de grote vaas met zand en de kleinere vaas met duifkruid. Steek de gedroogde grassen tussen de waaier.

Woorden bij de schikking

Zand, eindeloze vlakte, onbekende verleidingen, het blauwe duifkruid als teken van de geest helpt onze weg te vinden.

2e zondag Veertigdagentijd

Matteüs 17, 1-9

Kern: vers 1

Jesus nam Petrus, Jakobus en diens broer Johannes met zich mee een hoge berg op.

Het leven bestaat uit hoogte- en dieptepunten. Uit bergen en dalen. Op een berg kun je beter terugkijken op de weg die je bent gegaan en op de weg die je wilt gaan. Op een berg heb je uitzicht over jouw leven. Jezus en zijn leerlingen gaan een hoge berg op en ontmoeten twee grote profeten. Mozes en Elia gingen in gesprek met Jezus. Ze hebben vast en zeker gesproken over de weg van Jezus. Vermoedelijk hebben Mozes en Elia Jezus ondersteund in het kiezen van zijn bestemming. In Nederland hebben we geen bergen, maar we kunnen het af en toe wel 'hogerop' zoeken: op een stille plek God vragen om ons leven te leiden en de bestemming van ons leven overdenken. Openstaan voor stemmen en verhalen uit de Bijbel. Openstaan voor de weg van de Geest.

Schikking

In de teksten van dit jaar worden Petrus, Jakobus en Johannes genoemd voor de namen van de drie profeten. Deze schikking richt zich niet op de profeten op de berg maar op de metgezellen van Jezus. De grote vaas wordt gevuld met water, bloemen en wilgentakken. Zand en stenen benadrukken de berg. De zuidenwindlelie doet ergens denken aan een vogelnestje waarin telkens een bloemetje zich opent. Een andere naam voor deze bloem is vogelmelk. De bloem staat symbool voor onschuld en zuiverheid; de intenties van de drie metgezellen waren goed. De bandwilg wordt geassocieerd met groeien en vertrouwen. Een wilgentak die je in de grond steekt groeit in korte tijd uit tot een boom.

Materialen

- 3 zuidenwindlelies (*ornithogalem arabicum*)
- bandwilg (*salix sachalinensis 'sekka'*) of een andere wilg
- stenen en zand

Werkwijze

Vul de grote vaas met water, bloemen en wilgentakken. Vul de kleine vaas met stenen en de middelgrote vaas met zand.

Woorden bij de schikking

Drie bloemen, symbool voor drie vrienden die zorgen, meedragen met de vriend op diens onbekende weg, in vertrouwen groeien.

3e zondag Veertigdagentijd

Johannes 4, 1-26

Kern: vers 3 en 4

Jesus verliet Judea en ging weer naar Galilea. Daarvoor moest hij door Samaria heen.

Jesus kiest een ongebruikelijke route. Op het stille middaguur ontmoet Hij de Samaritaanse vrouw bij de bron. Zij had haar redenen om op dat middaguur water te putten. Jesus vraagt haar om water voor Hem te putten. Ze raken in gesprek. Hij vertelt haar over het levende water. Het wordt een echte ontmoeting. Soms worden we verrast door een ontmoeting met een onbekende. De Geest leidt ons naar verrassende plekken en mensen. Op een vakantie, in de trein in gesprek met

degene die tegenover je zit, een nieuwe buurvrouw of buurman in het dorp of in de straat. Ontmoetingen zijn betekenisvol wanneer je de tijd neemt voor elkaar, oprecht nieuwsgierig bent, luistert, en vanuit jouw kant vertelt over je eigen leven en je geloof in God. Laat je leiden door de Geest en sta open voor ontmoetingen.

Schikking

De ontmoeting bij de bron staat centraal in deze schikking. De grote vaas is gevuld met water en irissen en de middelgrote vaas met water als verwijzing naar de bron. De iris is driekleurig en is een drietallige bloem, een verwijzing naar de Vader, de Zoon en de heilige Geest. De kleuren van iris zijn blauw, wit en geel. Blauw - de kleur van de lucht, de hemel en het water; wit - de kleur van de onschuld en geel - de kleur van het goddelijke.

Materialen

- iris (*iris hollandica*)
- groene takken tussen de waaier: de takken van de bosbes (*vaccinum*) en de bezembrem (*genista*)

Werkwijze

Steek en weef de groene takken in de waaier. Plaats de irissen in de vaas.

Woorden bij de schikking

Water, levensbron, de iris, een teken voor de drie-eenheid, hemelsblauw, goddelijk geel en zuiver wit. De iris kleurt onze ogen waardoor we kunnen zien naar de ander.

Biddag

Matteüs 6, 19-23

Kern: vers 19 en 21

Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde. Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

Biddag voor gewas en arbeid is een dag om stil te staan bij alles wat de aarde ons geeft, een dag om te bidden voor het nieuwe landbouwseizoen. Biddag is een dag om stil te staan bij de arbeid van mensen: dat we de aarde mogen bewerken en in goede orde met elkaar mogen samenwerken. Gezien de moderne wereld, de technologie en internationale bedrijven is het zicht op gewas en arbeid deels verdwenen. Juist daarom is oog hebben voor de aarde en de arbeidende medemens belangrijk. Matteüs 6 is een onderdeel van de Bergrede van Jezus. Jezus geeft aan hoe we moeten leven. 'Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde' is een waarschuwing om geen rijkdom die vergaat na te jagen. Jouw relatie met God, de mensen die je dierbaar zijn en de dingen die ertoe doen bewaar je in je hart. Dat zijn waardevolle schatten.

Schikking

De grote vaas is gevuld met zwarte, rijke aarde. In de vaas wordt een tak van de kronkelwilg geplaatst als teken van groei-kracht. In de kleinere vaas staan jonge kiemplantjes.

Materialen

- tuinkerszaden (de zaden zijn in 10 dagen gekiemd) of een bakje tuinkers
- potje met gekiemde (kievits)bonen (de bonen zijn in 20 dagen gekiemd tot bonenplantjes)
- zwarte aarde
- kronkelwilg (*salix matsudana 'tortuosa'*)
- wortels (bijvoorbeeld van een uitgebloeide bollenplant)

Werkwijze

Plaats de kronkelwilg al voordat de Veertigdagentijd begint in een glazen vaas en laat de tak uitlopen en wortels ontwikkelen. Vul de grote vaas met aarde en plaats de tak hierin. Plaats de kleine vaas met tuinkers voor de waaier.

Woorden bij de schikking

De echte schatten zijn verborgen in zaden, vol kiemkracht gezaaid in vruchtbare grond, groei voor de toekomst.

4e zondag Veertigdagentijd

Johannes 9, 1-13, 26-39

Kern: vers 5

Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht voor de wereld.

De blindgeborene wordt op wonderbaarlijke wijze genezen. Hij volgt de opdracht van Jezus en wast zichzelf. Dan kan hij weer zien. Jezus was gekomen om het werk van God zichtbaar te maken en het licht van de wereld te zijn. Letterlijk en figuurlijk. Blijkbaar stonden sommige burens van de blindgeborene en anderen niet open voor het wonder. Ze geloofden het niet. Sommigen herkenden Hem niet eens. Vreemd. Verstonen zij de tekenen van Jezus niet? Stonden zij niet open voor de verrassende werking van de Geest? De blindgeborene getuigde dat Jezus hem genezen had en daagde de anderen uit om leerling van Jezus te worden. Laten we in onze rationeel ingestelde tijd het onmogelijke voor mogelijk blijven houden. De heilige Geest waaiert breed uit, binnen en buiten de kerk. Willen we ons laten verrassen?

Woorden bij de schikking

In de stille winter groeien de knoppen die even later openbarsten, witte tere bloemen als het eerste licht, het zien van de lente.

Schikking

Het zichtbaar maken van het werk van God kan met wit bloeiende bloesemtakken die in de grote vaas worden geplaatst en die verbinding maken met de waaier. Veel bloesems zijn familie van de roos, een vijftallige bloem. Het getal 5 is het getal van de mens, de mens met zijn 5 zintuigen. Met die zintuigen kunnen we de ander zien, voelen en horen. Bloesems zijn bedoeld om vruchten te dragen, vruchten die ook door het doorwerken van de Geest kunnen ontstaan. In het kleine vaasje wordt een witte kaars geplaatst, teken voor het licht van de wereld.

Materialen

- witte bloesemtakken (zoals sleedoorn - *prunus spinosa*). Zet de bloesemtakken eventueel twee weken van tevoren in huis om ze bloeiend te kunnen gebruiken.
- eventueel groene takken
- witte stompkaars

Werkwijze

Weef indien nodig verse groene takken in de waaier. Plaats de bloesemtakken in de vaas. Plaats de kaars in de kleine vaas.

5e zondag Veertigdagentijd

Johannes 11, 1-4, 17-44

Kern: vers 25

Jezus zei: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven.'

De opwekking van Lazarus uit de dood is een voorteken van wat een paar weken later met Jezus zou gaan gebeuren: lijden, dood en opstanding! Toen werden zijn woorden 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal eeuwig leven' werkelijkheid. De meesten van ons herkennen zich vast in de houding van Marta en Maria. Zij vertrouwden weliswaar op Jezus, maar durfden niet te geloven dat Jezus hun broer zou opwekken uit de dood. Jezus was diep bewogen en handelde in de geest van zijn Vader. Lazarus mocht samen met zijn zussen nog langer op aarde leven. Tot hun verbazing zagen Marta en Maria op de meest onverwachte plek iets van Gods koninkrijk. Staan we in onze tijd open voor het onverwachte van Gods koninkrijk?

Woorden bij de schikking

Bloemen als tranen
huilen om het missen van een geliefde,
geurende bloemen en rode takken
herinneren aan het samengeleefde leven.

Schikking

Bewogenheid, zorg voor elkaar en zorg om elkaar, daar gaat dit verhaal over. Handelen uit bewogenheid is als handelen uit liefde, het goede willen doen. In de grote vaas worden daarom rode kornoeljetakken geplaatst. De sierlijke bloemen van het gebroken hartje lijken op verdriet en vreugdetranen. De geurende bloeiende bloemen van de skimmia versterken de onverwachte vreugde. In Azië is de symbolische betekenis van deze bloem liefde in verbondenheid. De bloemen van de rode scabiosa (duifkruid) zijn toegevoegd aan de takken als teken van liefde en de geest.

Materialen

- rode kornoeljetakken (*cornus, alba 'siberica'*)
- skimmia bloemen (*skimmia japonica*)
- bloemen van het gebroken hartje (*dicentra spectabilis*)
- eventueel rode scabiosabloemen

Werkwijze

Plaats de takken in de grote vaas, de bloemen van het gebroken hartje in de middelgrote vaas en de skimmia in de kleine vaas.

6e zondag Veertigdagentijd

Matteüs 21,1-11

Kern: vers 9

Hosanna voor de Zoon van David. Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer.

De intocht in Jeruzalem. Jezus wordt toegejuicht: 'Hosanna, de zoon van David. Gezegend Hij die komt in de naam van de Here.' Blinden en verlamden werden genezen. Toen Hij Jeruzalem introk, raakte de hele stad in rep en roer. Wat een enthousiasme. Jezus weet wat zijn bestemming is. Hij rijdt op een ezelin Jeruzalem binnen. We leven in onze tijd: met onrecht, lijden en toenemende zorgen over wat er in de wereld gebeurt. Met hoopvolle tekenen van geloof, hoop en liefde. Soms in het klein, soms groter. We blijven vertrouwen en geloven dat de Geest de kerk brengt waar mensen zijn, midden in het leven. De heilige Geest waaert breed uit, binnen en buiten de kerk. Willen we openstaan voor de tekens van de Geest uit onze omgeving? Willen we, op de drempel van de stille week, op deze zondag God uitbundig danken voor de gegeven liefde, zijn Zoon Jezus Christus?

Woorden bij de schikking

Palmtakken wuiven het hosanna, vreugde om een nieuw begin vol vertrouwen in de toekomst.

Schikking

De rode takken van vorige week blijven staan. Ook in deze lezing speelt de liefde van de Geest een belangrijke rol, binnen en buiten de kerk. De hoop wordt verbeeld in bloembollen, teken van de komende lente en in de groene kleur. Groen is de kleur voor een goede toekomst. De palmladeren worden tussen de takken van de waaier geklemd als teken van de feestelijke intocht. Tijdens het fotograferen zagen we eigenlijk pas de V-vorm in het blad, teken voor vrede.

Materialen

- rode kornoeljetakken (*cornus, alba 'siberica'*), eventueel kruis(jes) maken
- palmladeren van bijvoorbeeld de goudpalm (*chamaedorea elegans* of *dypsis lutescens*)
- palmtakjes (*buxus sempervirens*)
- bol met knop

Werkwijze

Plaats de kornoelje met de palmladeren in de vaas. Klem de palmladeren in de waaier. Plaats de bol in de kleine vaas en de palmtakjes in de middelgrote vaas.

Witte Donderdag

Johannes 13,1-15

Kern: vers 4 en 5

Jezus legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom.

Probeer de voetwassing voor je te zien: Jezus legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die Hij omgeslagen had. Wat een gebaar. De meester neemt de gestalte van een dienstknecht aan. Het dienen van medemensen in deze vorm gebeurt ook in onze tijd: door al die trouwe medewerkers in de thuiszorg en ziekenhuizen; door diakenen en gemeenteleden die de tijd nemen voor kwetsbare medemensen; door vrijwilligers in hospices; door vrijwilligers van taallessen voor statushouders. Een enkele keer vertellen zij over hun motivatie en liefde voor de medemens. Dat zijn toch tekenen van de werking van de Geest. We zien dat de Geest de kerk brengt waar mensen zijn, midden in het leven.

Schikking

De voetwassing wordt gesymboliseerd met water, een (linnen) doek en bloeiende viooltjes. Het kleine viooltje wordt vaak geassocieerd met de drie-eenheid vanwege de drie kleuren, zoals bij de iris. In de middeleeuwse miniaturen in de Bijbel zie je vaak het viooltje getekend als symbool voor nederigheid. Het witte viooltje symboliseert het onschuldige, het zachtmoedige.

Materialen

- viooltjes (*viola cornuta*)
- een doek
- water
- groene takken

Werkwijze

Weef groene takken in de waaier. Vul de vaas met water. Plaats een kleine vaas met viooltjes voor de waaier. Drapeer de doek.

Woorden bij de schikking

De wind waait,
het maakt het grote klein,
witte bloemen
teer en onschuldig
als teken van zachtmoedigheid.

Goede Vrijdag

Johannes 19,1–19,37

Kern: vers 30

Hij zei: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De laatste dagen van onze Heer, het ultieme lijden van de menszoon en de Zoon van God. Al talloze malen gehoord of gelezen, toch maakt het verhaal elke keer indruk. Gevangenneming, verhoor, vernedering, geseling, kruisiging en dood ... Gods liefde en genade voor de wereld en ons, gegeven in dit offer. Jezus' lijden, kruis en sterven. Hij sprak de woorden 'Het is volbracht', boog zijn hoofd en gaf de geest. Jezus was bezield om zijn levensweg en nu deze lijdensweg te gaan. Tot aan het kruis en de dood toe. Het past ons om stil te worden.

Schikking

Voor de schikking zijn klassieke symbolen zoals doornen en de anemonen gekozen. Doornen om het lijden te onderstrepen. Een middeleeuwse legende vertelt ons dat de rode anemonen zijn ontstaan door bloeddruppels van Christus op witte bloemen toen Hij aan het kruis hing.

Materialen

- anemonen (*anemone coronaria*), rood of wit
- takken van de braam zonder blad (*rubus fruticosus*)

Werkwijze

Plaats de rode anemonen in de grote vaas. Klem de doornentakken gebogen in de vaas, als teken voor de doornenkroon.

Woorden bij de schikking

Het is stil geworden, pijnlijke stekels en bloemen bloedrood bij het kruis.

Stille Zaterdag

Johannes 19,38-42

Kern: vers 40

Ze wikkelden het lichaam van Jezus met de balsem in linnen.

Jozef van Arimatea, Nikodemus en de vrouwen die bij de kruisiging aanwezig waren, haalden het lichaam van Jezus van het kruis, wikkelden het in linnen doeken, balsemden het en legden zijn lichaam in het graf. Wat een zorg en liefde voor het lichaam van de Heer, naast het intense verdriet dat zij zullen hebben gehad. Het past ons om stil te zijn.

Woorden bij de schikking

Het is stil, in volle verwachting van beweging en een nieuw begin.

Schikking

De schikking voor deze dag moet verstillen. Een enkele tak, een enkele bloem staan voor de zorg voor het lichaam. De doek is een verwijzing naar de balseming en het neerleggen in het graf. Door de doek is het leven niet meer zichtbaar.

Materialen

- een enkele tak met bloesems, zoals hier krentenbloesem (amelanchier lamarckii)
- een doek

Werkwijze

Rond de glazen vaas is een doek gewikkeld. Het levengevend water is niet meer zichtbaar. In de vaas is een bloesemtak geplaatst.

Eerste Paasdag

Johannes 20, 1-23

Kern: vers 22

Na deze woorden blies Hij over hen heen en zei: 'Ontvang de heilige Geest.'

Op de paasochtend zagen Maria, Petrus en Johannes dat het graf leeg was, het lichaam van de Heer was er niet meer. De opstanding uit de dood. Halleluja. Na de ontmoeting tussen Maria en Jezus kwam Hij bij de leerlingen en zei: 'Ik wens jullie vrede. Zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zend ik jullie uit.' Na deze woorden blies Hij over hen heen en zei: 'Ontvang de heilige Geest.' Jezus gaf de heilige Geest door aan zijn leerlingen. Ook vandaag inspireert de Geest ons om op weg te gaan met het evangelie. We mogen erop vertrouwen dat de Geest de kerk brengt waar mensen zijn, midden in het leven. De heilige Geest waaiert breed uit, binnen en buiten de kerk. Laat je op de paaszonndag en in de komende tijd verrassen door de werking van de heilige Geest!

Woorden bij de schikking

Een bloeiende tuin vol bloemen van het begin, inspiratie voor een brede beweging.

Schikking

Een feestelijke schikking moest het worden. Met narcissen. De narcis die als het ware het nieuwe leven belichaamt, symbool van de lente. Naast de narcissen staan bloeiende bloesems in de waaier.

Materialen

- krentenbloesems (*amelanchier lamarckii*) of andere bloesems
- verschillende narcissen
- groene takken

Werkwijze

Plaats de bloesems en narcissen in de vaas en tussen de waaier. De narcissen worden in de waaier geklemd. Als het slechts voor één dag is, kunnen de narcissen zonder water worden verwerkt.

Ontwerp en ontwikkeling: Willy Faber-van Dijk,
Hanneke Maassen, Corine Overweg-van Willigen

Theologische teksten: Burret Olde

Overige teksten: Hanneke Maassen

Fotografie: Jan van de Lagemaat

Locatie fotografie: Bonifatiuskerk, Arnhem

Grafische vormgeving: Saskia Zwerver

Protestantse Kerk in Nederland

protestantsekerk.nl

info@protestantsekerk.nl

(030) 880 18 80

**Protestantse
Kerk**